

FOX, CAMPBELL in HARTLEY v. ZDRUŽENO KRALJESTVO
(Eur. Court H.R., 30.8.1990, Series A no. 182)

[G. Bernard Fox in ga. Maire Campbell sta mož in žena ter živita v Belfastu, v Severni Irski. Policija ju je 5. 2. 1986 ustavila in privedla na postajo ter izvedla popolno preiskavo vozila, v katerem sta potovala. Petindvajset minut po prihodu na policijsko postajo sta bila tudi uradno aretirana po 1. odstavku 11. člena Zakona Severne Irske 1978, ki določa: „Vsak policist lahko brez sodne odredbe aretira osebo, ki jo sumi terorizma.” Med priporom sta bila g. Fox in ga. Campbell zasliševana glede njune povezave in dela z Irsko republikansko armado. Nobenih obtožb ni bilo podanih proti vlagateljema. Izpuščena sta bila 7. 2. 1986, po 44 urah pripora. Ob aretaciji je bilo obema vlagateljema pokazano obvestilo, ki je osebam zadržanim v policijskem priporu razlagalo pravice. Pred sodnika nista bila pripeljana, ravno tako jima ni bila dana možnost pritožbe za izpustitev proti varščini. 6. 2. sta oba začela postopek za habeas corpus, vendar sta bila izpuščena predno je pritožba prispela do sodnika.

G. Fox je bil leta 1979 obsojen na 12 let zavora zaradi bombnih napadov in zaradi pripadnosti Iri, dobil je skupno kazen 5 let. Ga. Campbell je bila zaradi sodelovanja v bombnih napadih istega leta obsojena na 18 mesecev pogojne kazni.

Tretji vlagatelj, g. Hartley, ki živi v mestu Waterfoot na Severnem Irskem, je bil 18. 8. 1986 aretiran na domu zaradi suma terorizma. Odpeljan je bil na policijsko postajo, kjer mu je bilo pokazano obvestilo za policijsko pridržane osebe. G. Hartley je bil osumljen sodelovanja v ugrabitvi, ki naj bi bilo povezano z delovanjem Ire. Zoper njega ni bila vložena nikakršna obtožba. Izpuščen je bil 19. 8. 1986, po 30 urah pripora.]

1. Zatrjevane kršitve 1. odstavka 5. člena

[Vlagatelji trdijo kršitev točke c 1. odstavka 5. člena, ker naj bi bil odvzem prostosti utemeljen na nerazumnem sumu storitve kaznivega dejanja.]

32. „Razumnost” suma, na katerem mora temeljiti aretacija, tvori bistven del jamstev proti arbitrarni aretaciji in priporu ter so določene v točki c 1. odstavka 5. člena. Sodišče se strinja s Komisijo in Vlado, da „razumni sum” predpostavlja obstoj dejstev ali podatkov, ki bi zadovoljili objektivnega opazovalca, da je dotična oseba storila kaznivo dejanje. Kaj pa se lahko smatra za „razumno”, je odvisno od vseh okoliščin.

V tem pogledu teroristična kazniva dejanja spadajo v posebno kategorijo.

Zaradi navzočega tveganja izgube življenja in človeškega trpljenja, je policija primorana delovati s hitrostjo in preverjanjem vseh podatkov, vključno s tistimi iz tajnih virov. Dalje, policija lahko pogosto aretira osumljenega terorista na podlagi podatkov, ki so sicer zanesljivi, vendar brez nevarnosti za vir podatkov, ne morejo biti razkriti osumljenemu ali predloženi na sodišču za potrditev obtožbe.

33.-34. [...]

35. Sodišče sprejema, da je aretacija vsakega izmed vlagateljev temeljila na dobrovernem sumu, da je oseba terorist ter da je bil vsak izmed njih tekom pridržanja zaslišan o določenih terorističnih akcijah, ki so jih bili osumljeni.

Dejstvo, da imata g. Fox in ga. Campbell predhodne obsodbe za teroristična dejanja povezana z Iro, lahko ojača sum, ki ju povezuje z nalogami terorističnih kaznivih dejanj, vendar ne more biti izključni temelj suma, ki bi opravičeval njuno aretacijo približno sedem let kasneje, leta 1986. [...]

36. Sodišče zato odloča, da je prišlo do kršitve točke c 1. odstavka 5. člena. [...]